

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को नीति तथा कार्यक्रम

नगर सभाबाट मिति २०७५।३।१० गते स्वीकृत

यस सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु

लोकतान्त्रीक गणतन्त्रत्मक शासन व्यवस्था बहुलबाद, सामाजिक न्याय सहितको समानुपातिक, समावेशी प्रतिनिधिमुलक व्यवस्था, मौलिक अधिकार, नागरीक स्वतन्त्रता जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धीहरु संस्थागत हुनुको साथै सिंहदरबारको अधिकार स्थानिय जनप्रतिनिधिहरु मार्फत नगर नगर सम्म पुग्न हामीले मुख्य उपलब्धीको रुपमा लिन सकिन्छ, सार्वभौमसत्ता सम्पन्न नेपाली जनताले निर्वाचित गरेका बुद्धभूमी नगरपालिकाको स्थानीय तहको सरकारको यस गरिमामय तेस्रो नगर सभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०७५/७६ का लागि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवको अनुभूति गरेको छु। नेपालको न्याय, समानता, स्वाधीनता, स्वतन्त्रता र समृद्धि प्राप्ति आन्दोलनहरुमा योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु।

सबै प्रकारको विभेद र असमानताको अन्त्य गर्दै न्यायपूर्ण सामाजिक समावेशीकरणको मूल्य र मान्यतालाई स्थापित गर्दै सबैलाई समान अधिकार, समान अवसर र समान मर्यादा प्रदान गरेको कुरा चालु आ.व. ०७४।७५ को वार्षिक कार्यक्रमले पुष्टी गरेको छ। स्थानीय तहको सरकारको रुपमा आगामी दिनमा संविधानको परिकल्पना अनुरूप सामाजिक न्याय र समाजवादको लक्ष्यमा पुग्न यस नगरपालिकालाई जीवन्त आर्थिक समृद्धिको केन्द्रको रुपमा स्थापित गर्नु पर्नेछ।

यस बुद्धभूमी नगरपालिका क्षेत्रलाई समृद्ध, सवल, विकसित र सुन्दर बनाउँदै कृषिजन्य, पशुजन्य, माछा, खाद्य सामग्री तथा स्थानीय दैनिक प्रयोगका सामग्रीहरुको उत्पादनमा आत्म निर्भरताको दिशातर्फ उन्मुख बनाउँदै रोजगारीमा बृद्धि गर्दै खुसी र सुखी नगरबासीको परिकल्पना, अनुशासित र सभ्य समाजको निर्माण गर्न देहाय बमोजिमका समग्र नीति तथा आधारहरु पेश गरेको छु।

यस नगरको समृद्धिको लागि आवश्यक योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न निम्नानुसारको शिर्षकगत सीमा निर्धारण गरेको छु।

तपसिल

क्षेत्र	प्रतिशत
१. आर्थिक विकास	२.२
२. सामाजिक विकास	४८.४
३. पूर्वाधार विकास	३६.३
४. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन विकास	१.७
५. संस्थागत विकास तथा मानव संसाधन	०.१
६. कार्यालय सञ्चालन	११.२

मैले तयार गरेका नीति तथा आधारहरू

१. अवको हाम्रो मुख्य मुद्दा भनेको "खुसी नगरबासी, समृद्ध बुद्धभूमी" हो यसै मूल मन्त्रलाई आत्मसाथ गर्दै ऐतिहासिक, साँस्कृतिक र पुरातात्विक महत्व बोकेको यस बुद्धभूमी नगरपालिका नेपालका अन्य नगरपालिकाको तुलनामा विशिष्ट साँस्कृतिक मूल्य मान्यता र नदी, नाला, बन जंगल, ताल तलैया समेतको स्रोत साधन सहित विकासको ठुलो संभावना बोकेको शहर उन्मुख क्षेत्र हो । यस नगरपालिकालाई साँच्चिकै बुद्धभूमी बनाउन र छिमेकी जिल्ला र छिमेकी स्थानीय तहहरूकै आकर्षणको केन्द्रबिन्दु बनाउन नगरस्तरीय गौरवका आयोजनाहरूलाई आवश्यक बजेट विनियोजन गर्ने व्यवस्था गरेको छु ।
२. त्यस्तै गरी आर्थिक रुपमा विपन्न तथा आर्थिक एवम सामाजिक रुपमा पछाडी परेका र पारिएका बर्ग एवम समुदायले प्रत्यक्ष फाईदा पाउने कार्यक्रम र आयोजना अन्तर्गत शुद्ध खानेपानी वितरण, पुर्ण सरसफाई, जेष्ठ नागरिक सम्मान, मातृशिशु स्वास्थ्य कार्यक्रम, सामुदायिक स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम, प्रकृतिक संरक्षण तथा पुर्वाधार विकास कार्य आदि कार्यक्रम तथा योजनाहरू सञ्चालन को व्यवस्था मिलाईएको छ ।
३. आगामी दिनको मूल मुद्दा भनेको संविधानले दिएको अधिकार भित्र बुद्धभूमी नगरपालिकालाई स्थानीय तहको सरकारको रुपमा क्रियाशील बनाउदै आर्थिक समाजिक विकास, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनको उच्च प्राथमिकता र संविधानको भावना अनुरूप स्थानीय तहका कानूनहरूको निर्माण गर्ने र नगरको आर्थिक समृद्धिलाई मुख्य केन्द्र बिन्दुमा राखी विकास र शासनका कार्यक्रमहरूको सुप्रबन्ध गरिनेछ ।
४. नेपालको संविधानमा उल्लेख भएका मौलिक हकहरू, राज्यका निर्देशक सिद्धान्तहरू, यस सभामा पेश हुने विनियोजन ऐन, आर्थिक ऐनका सिद्धान्तहरू, वडा भेलाका क्रममा आमवासी नागरिकहरूबाट प्राप्त राय, सल्लाह र सुझाव तथा वडा समितिले प्राथमिकीकरण गरेका योजना तथा कार्यक्रमलाई मार्ग दर्शनका रुपमा लिईएको छ साथै बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तय गर्दा महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाती तथा पिछडिएको बर्ग र क्षेत्र, दलित र अल्पसंख्यकमा लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा विनियोजित बजेट सहितको कार्यक्रमलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेको छु ।

भौतिक विकास पुर्वाधार सम्बन्धी नीति :

५. नगरपालिका क्षेत्रको दिगो, व्यवस्थित र दीर्घकालीन एवम् वातावरण मैत्री विकासका लागि नगरस्तरीय वृहत एकीकृत बिकास गुरु योजना (Comprehensive Intergeted Master Plan) तयार गरी ग्रामिण सडक सञ्जाल (Rural Municipal Transportation Master Plan) यसै आर्थिक वर्षबाट कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । साथै बुद्धभूमी विकास गुरु योजना (Buddhabhumi Development Master Plan) जस्ता दीर्घकालीन योजनाहरू तयार गर्न पहल गरिने छ । साथै आबधिक योजना निर्माण गरी पुर्वाधार निर्माणका कार्यलाई गुणस्तरीय र दिगो रुपमा लगिने छ ।
६. पुर्वाधार तर्फ नगरपालीमा रहेका कृषि सडकहरू तथा नगरपालिका देखि वडा कार्यालय र अन्य नगरपालिका जोडने र मुख्य सडकमा जोड्नको लागि र समयमा सडकलाई नियमित मर्मत संचालनका लागि नगरपालिकाको अप्रयाप्त भएका उपकरण तथा साधन खरिद गरि आम्दानीको श्रोत र विकासमा सहयोगी

बनाउन जोड दिईने छ ।

७. नगरस्तरीय बहुबर्षिय योजनाहरुलाई निरन्तरता दिईदै लगिने छ ।
८. नगरपालिकाबाट संचालन हुने योजनाहरुको ठेक्का पट्टामा सक्षम निर्माण व्यवसायीहरुलाई प्रतिस्पर्दा गराई भौतिक पूर्वाधारका निर्माण कार्यहरु गराउन ई-विडिडलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
९. बुद्धभूमी चक्रपथ निर्माणको लागि विस्तृत अध्ययन गरी सबै वडाहरुको समन्वय र सहकार्यमा DPR तयार गरीने छ । सो को निर्माण कार्यको शुरुवात गरिने छ ।
१०. ७०/३०, ५०/५० र ६०/४० को लागत सहभागितामा योजना संचालन तथा कार्यान्वयन गर्ने नीति लिईने छ ।
११. घर नक्सा पास तथा प्रमाणिकरणलाई प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थित गर्ने नीति लिईने छ ।

वन तथा वातावरण संरक्षण, सम्बर्द्धन तथा पर्यटन सम्बन्धी नीति :

१२. ताल तथा खुला क्षेत्रहरुमध्ये आकर्षक स्थानको सम्भाव्यता अध्ययन गरी पिकनिक स्पोर्टको विकास साथै आन्तरिक प्रयटनको बृद्धि गर्दै बुद्धभूमीलाई आन्तरिक प्रयटनको गन्तब्य बनाउन पर्यटकीय क्षेत्रको विकासमा जोड दिईने छ ।
१३. नदीकटान तथा बाढीबाट हुनसक्ने सम्भावित क्षेतीलाई कम गर्न वातानुकुल बृक्षारोपण र तटबन्ध जस्ता कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
१४. फूलहरु र बोटविरुवाहरुको नर्सरी संचालन गर्ने युवाहरुलाई अनुदान स्वरुप आर्थिक लगानी गरि प्रोत्साहन गरिने छ ।
१५. नगरक्षेत्रका अव्यवस्थित बसोबासलाई क्रमश व्यवस्थित गरिने र बनक्षेत्र तथा सार्वजनिक स्थानहरुमा कब्जा गरी बसोबास तथा व्यापार व्यवसाय गरी बस्नेलाई क्रमशः हटाउने नीति लिईने छ ।
१६. वन्यजन्तुको संरक्षण, बृक्षारोपण, साझेदारी वन, सामुदायिक वन लगायत अन्य वनजंगलको संरक्षण तथा व्यवस्थापन प्राकृतिक स्रोत, बन जंगल र वातावरण संरक्षण तथा व्यवस्थित गर्नका लागि प्रारम्भिक वातावरणिय प्रभाव मूल्यांकन (IEE, EIA) गर्ने नीति लिईने छ ।

खानेपानी, ढल निकास तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति :

१७. नगरपालिका क्षेत्र भित्र खानेपानी योजना विस्तार तथा दिर्घकालिन उपभोगलाई प्राथमिकता दिई सुधारात्मक योजनाहरु संचालनमा लगानी गरिनेछ । नगरपालीका भित्र रहेका जलश्रोत सम्बन्धि खानेपानी, सिंचाई सम्बन्धि कार्यक्रम तथा योजनाको नगरपालीका स्तरिय गुरुयोजना निर्माण गरि सरकारी तथा दातृ निकाय, गैरसरकारी संस्थाहरु संग समन्वय गरि पाँच बर्ष भित्र सबैलाई स्वच्छ खानेपानी पुर्याउने व्यवस्थालाई प्राथमिकता दिईने छ ।
१८. सरसफाई व्यवस्थापनको लागि डम्पिङ साईडको थप व्यवस्थापन गरिने छ । डम्पिङ साईडमाट प्लाष्टिक वा नगल्ने पदार्थहरु छुट्याउने र वातावरण प्रदुषणलाई न्यूनिकरण गर्न सहयोग गर्न ईच्छुक जनशक्तिलाई प्रोत्साहन स्वरुप आर्थिक सहयोग तथा सम्मान गरिने छ ।
१९. सुन्दर र सफा नगर बनाउनको लागि वडा समितिहरुलाई प्रशिक्षित गर्दै शुद्ध खानेपानीको उपयोग र पूर्ण

सरसफाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईने छ। सार्वजनिक शौचालय संचालन गर्न जिम्मेबारीकासाथ प्रतिवद्धता जनाई उपयुक्त स्थान छनौट गरि आउने समुदायहरुको उपयुक्त स्थानहरुमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण गरिने छ।

आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति :

२०. आय वृद्धि सम्बन्धी अल्पकालीन र दीर्घकालीन योजना तर्जुमा गरी लागु गरिनेछ। व्यवसाय दर्ता प्रक्रियालाई सहज एवं सरल बनाइनेछ। व्यवसायमा प्रगतिशील कर प्रणाली लागू गरी प्रभावकारी कर संकलन गरिनेछ। साथै श्रावण १ गते देखिनै एकिकृत सम्पत्ति कर प्रणाली लागु गरी नगरपालिका वासीलाई कर तिर्नुपर्ने औचित्य पुष्टि गर्ने र कर तिर्नुको प्रतिफल पाएको अनुभूति दिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
२१. कृषिक्षेत्रको विकासका लागि कृषिमा आधुनिकीकरण गरि पकेट क्षेत्र हुँदै ब्लक क्षेत्र र ब्लक क्षेत्रलाई जोन क्षेत्र को रूपमा विकास गरि निर्वाहमुखी बाट व्यवसायिककरण तर्फ कृषकहरुलाई उन्मुख बनाउन आवश्यक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरि लागु गरिने छ।
२२. पौराणिक, ऐतिहासिक, मौलिक सम्पदा र संस्कृतिलाई जर्गेना गरी अधिकतम प्रयोग र प्रवर्द्धन गरी गतिशील आर्थिक कार्यमा सहयोग पुग्ने योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ।
२३. स्थानीय वासीको स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राख्दै र समाजलाई अनुशासित र नैतिकताको सिमारेखामा ल्याउन चुरोट, खैनी, जाँडरक्सी जस्ता सुर्ती र मदिराजन्य सामग्रीको बिक्रीका लागि निश्चित स्थान र समय तोकिनेछ। यस्ता सामग्रीहरुको विक्री वितरणमा बालबालिकाको प्रयोगलाई दण्डनिय अपराधको रूपमा ल्याईने छ।
२४. स्थानीय क्षेत्रमा उत्पादित सामग्री तथा उत्पादन विधिको प्रवर्द्धन तथा व्यवसायीकरण गरिनेछ। विभिन्न सीपमूलक तथा उद्यमशीलता विकास तालिमहरु सञ्चालन गरी रोजगारी सृजना गरिनेछ।
२५. सहकारी संस्थाहरुको नियमन र प्रभावकारी अनुगमनको व्यवस्था मिलाईने छ। विभिन्न बोटबिरुवाहरुको नर्सरी उत्पादन गर्न चाहने सामुदायिक वन, कृषि सहकारी संस्थाहरुलाई आर्थिक अनुदान उपलब्ध गराईने छ।
२६. दलित, महिला, जनजाती, मधेशी, मुस्लीम, सिमान्तकृत तथा अल्पसंख्यकहरुलाई आय आर्जन, प्रत्यक्ष प्रतिफल प्राप्त गर्ने र गरीबी न्यूनीकरण सम्बन्धी नीति लिईने छ। यस्ता समुदायहरुको लागि जीविकोपार्जनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ।

संस्थागत सुदृढीकरण तथा मानव संसाधन व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति :

२७. सुशासन प्रवर्द्धन, पारदर्शिता तथा जबाफदेहिता बृद्धि गर्दै जनताले अपेक्षा गरे अनुरूपको सेवा प्रवाह गर्न सक्ने बनाउन समन्वय र सहकार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ। नगरपालिकाको उपलब्ध जनशक्तिलाई आवश्यक तालिम प्रशिक्षणको माध्यमबाट मानव संसाधन विकास एवं क्षमता अभिवृद्धि गरी कर्मचारीहरुलाई सेवामुखी एवं जवाफदेही पूर्ण बनाउँदै जनतामा पुर्याउने सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तुल्याउने प्रयास गरिनेछ। कम जनशक्तिबाट अधिक प्रतिफल हासिल गर्न कर्मचारीहरुलाई प्रोत्साहन गरी कार्यसम्पादनमा आधारित थप सुविधा समेत उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ। कर्मचारीहरुलाई विभिन्न प्रकृतिको कार्य गर्ने क्षमता विकासका लागि आन्तरिक सरुवा सम्बन्धी मापदण्डलाई कडाईका साथ कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।

सेवाकालिन तालिम तथा अध्ययन अनुगमन जस्ता क्षमता बिकासका कार्यक्रमहरुमा सहभागी गराईने छ । कार्यपालिकाको विद्यमान संगठन संरचना र दरवन्दीलाई निरन्तरता दिदै आगामी दिनमा अनुभव र अध्ययनका आधारमा पुनरावलोकन गर्दै समयसापेक्ष र नतिजामुखी बनाउँदै लगिनेछ ।

२८. जिल्ला एवम् जिल्ला बाहिरका विभिन्न छिमेकी नगरपालिका तथा बिदेशी नगरपालिकाहरूसँग भगिनी सम्बन्ध (Sister village Relation) स्थापित गर्न विशेष कार्ययोजना बनाईने छ भगिनी सम्बन्ध भएका नगरपालिकाहरुको जनशक्तिलाई अनुभव आदान प्रदान गर्न आपसी सहमतीको आधारमा खाका बनाई कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
२९. निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरु वहाल भएको अवस्था पछि र विगतको अवस्थाको तुलनात्मक अध्ययन गर्न मिल्ने गरी हरेक क्षेत्रको वस्तुस्थिति विवरण (Baseline Study) तयार गरिनेछ । संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तह (सरकार)हरु संग आवश्यकतानुसार समन्वय गरी सहयोग लिने नीति लिईने छ ।

मानव अधिकार सम्बन्धी नीति :

३०. हरेक मानिसलाई स्वच्छ वातावरणमा सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने अधिकारको रक्षा गरिने छ ।
३१. नगरपालिकाको हरेक क्षेत्रमा विधिको शासन भएको महसुस दिलाउन प्रत्येक क्षेत्रमा आवश्यक ऐन कानून तयार गरि व्यवहारमा लिने नीति लिईने छ ।
३२. जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

महिला तथा बालबालिका तथा अपाङ्ग सम्बन्धी नीति :

३३. नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र अन्तर्गत वडाहरुबाट दिईने सेवाहरुमा सेवाग्राहीहरुको सहजताको लागि कार्यविधि तयार गरी प्रत्येक वडाहरुमा महिला लेखन्दासहरुको ब्यवस्थापनको लागि पहल गरिने छ ।
३४. महिला हिंसा, अपराध, छुवाछुत, लगायत सामाजिक कुरीतिहरुलाई निरुत्साहित गर्ने र एकल महिला सम्मान सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
३५. बाल विवाह, बाल अपराध जस्ता गतिविधिहरुलाई अन्त्य गर्न सहयोगी संस्थाहरुको सहकार्यमा विविध कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
३६. अपाङ्गहरुको लागि जीवन निर्वाहमूखी सीपमूलक व्यवसाय संचालन गर्न आर्थिक सहायता तथा अनुदान उपलब्ध गराईने छ । फरक क्षमता भएका नागरिकहरुबाट संचालन हुने व्यवसायमा व्यवसाय करमा अवस्था हेरी पुरै छुट दिईने व्यवस्था मिलाईने छ ।
३७. नगरपालिकाको उपयुक्त र खुला स्थानमा बाल उद्धान निर्माणको लागि पहल गरिने छ । साथै नगरस्तरीय बालसंजालको सहकार्यतामा बालमैत्री नगर निर्माण गर्न आवश्यक पहल गरिने छ ।
३८. गरिबी न्यूनीकरणको लागि महिला बालबालिका, अशक्त अपाङ्ग, दलित, आदिवासी जनजाती, विपन्न, मुस्लीम, अल्पसंख्यक समुदाय लाई प्राथमिकामा राखि विकास गरिने नीति लिईने छ ।
३९. गर्भवती तथा सुनौलो हजार दिनका महिलाहरुलाई विशेष ध्यान पुग्ने खालका कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

वित्तीय व्यवस्थापन तथा श्रोत परिचालन सम्बन्धी नीति :

४०. वित्तीय व्यवस्थापन तथा श्रोत परिचालन विकासको प्रमुख आधारलाई मूलमन्त्रको रुपमा लिई आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्ने तर्फ राजस्व असुली र वित्तीय व्यवस्थापनको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण कार्यलाई एक कार्यदल बनाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै आर्थिक ऐन अनुसार निर्धारण भएको कर रकम असुलीलाई विशेष प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ । बक्यौता कर असुलीका लागि एक कार्यदल गठन गरिनेछ । बक्यौता कर असुली गर्न सूचना गर्दा गर्दै अटेर गरी थप बक्यौता राख्ने करदाताको चल अचल सम्पत्ति रोक्कासम्म राख्ने नीति लिइनेछ ।
४१. स्थानीय उपभोक्ता समितिबाट लागत सहभागितामा पूर्वाधार विकासका लागि अनुरोध भई आएमा सबैभन्दा बढि लागत सहभागिता गर्ने उपभोक्ता समितिको प्रस्तावलाई प्राथमिकतामा राखी कार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
४२. प्राकृतिक स्रोतको उपयोग, छाडा चौपाया, सरसफाई व्यवस्थापन लगाएतका कार्यका लागि समन्वय र सहकार्य गर्दै अगाडी बढ्ने नीति निर्देशको छ ।
४३. सार्वजनिक नीजि सहकारी र साझेदारी मार्फत हुन सक्ने योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिई संचालन गर्ने नीति लिइने छ ।

आर्थिक अनुशासन, मितव्ययिता तथा पारदर्शिता सम्बन्धी नीति :

४४. नगरपालिकाबाट योजना सञ्चालन गर्दा सकेसम्म योजनामा पेशकी नदिई रनिङ्ग विलको आधारमा कामको भुक्तानी दिने परिपाटीलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै विषयगत शाखाहरुको समेत पहिलेको पेशकी फछ्यौट नगरी पुनः सोही पक्षलाई अर्को पेशकी नदिईने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४५. योजनाहरुको कार्य सम्पन्न भए पश्चात अन्तिम भुक्तानी दिनु अघि अनिवार्य रुपमा सार्वजनिक परीक्षण गर्न लगाई सोको प्रतिवेदन प्राप्त भएपछि मात्र अन्तिम भुक्तानी दिने तथा योजना जाँचपास फरफारक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
४६. योजना संचालनको क्रममा हुने अस्पष्टतालाई न्युनिकरण गर्दै सर्वसाधारणले बुझ्ने खालको लागत अनुमान तयार गरी योजना कार्यान्वयनलाई जनतामूखी, जिम्मेवारी र उत्तरदायी बनाउने व्यवस्था गरिने छ ।
४७. आर्थिक वर्षको अन्त्यमा आएर आयोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने प्रथाको अन्त्य गरिनेछ । आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा जेठ १५ सम्म सबै योजना तथा कार्यक्रमहरुको फरफारक तथा भुक्तानी लिईसक्नु पर्ने नीति लिइने छ ।
४८. उत्कृष्ट काम गर्ने निर्माण व्यवसायी, उपभोक्ता समिति लगाएतलाई सम्मान गरिने छ ।

स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति :

४९. प्रत्येक वडामा कम्तिमा एक एक वटा स्वास्थ्य चौकीको आफ्नै भवन निर्माणका लागि पहल गरिने छ । भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई मर्मत सम्भार गरि सेवाग्राहीहरुको लागि सेवा लिन जाँदा सहजबाताबरणको श्रृजना गरिने छ ।
५०. विषयगत कार्यालयको रुपमा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट हस्तान्तरण भई आउने जनशक्ति, प्रविधि र बजेटलाई

- बुद्धभूमीको आवश्यकता अनुसार कार्यपालिकाको निर्णयानुसार परिचालन र व्यवस्थापन गर्ने र वडाहरुका स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा सरुवा गर्ने नीति लिईनेछ ।
५१. स्वास्थ्यको क्षेत्रमा बाहिरी जिल्लाहरुमा उपचारार्थ जाँदा हुने आर्थिक क्षेतीलाई कम गर्न नगरपालिका भित्रै, आधुनिक सेवा सहितको १५ सैयाँसहित अस्पताल स्थापना गर्न पहल गरिने छ, एक्सरे, ल्याव परीक्षण लगाएतका उपकरणहरुको व्यवस्था गरिने छ । घरमा शुन्य प्रशुती सेवा कार्यक्रमको लागी प्रशुती सेवा चलिरहेका स्वास्थ्य चौकीमा निरन्तर दिइने छ
 ५२. सवै वडालाई पुर्ण खोप गरी दिगोपन कायम गर्न पहल गरिने छ । नगरपालिकामा खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिनको लागि Cold Chain Center स्थापना गरिने छ । यस बुद्धभूमीलाई आगामी ५ वर्षभित्र कुपोषण मुक्त नगरपालिका बनाउन बहुक्षेत्रीय पोषण योजना प्रभावकारी र प्रतिफलयोग्य हुनेगरी कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याईनेछ ।
 ५३. विभिन्न समयमा आइ पर्ने आकस्मिक समस्यालाई मध्यनजर राखी आवश्यक कोषको स्थापना गरिने छ । स्वास्थ्य क्षेत्रको गुणस्तर सुधार र आकस्मिक सेवाको लागि एम्बुलेन्स, सेवा संचालनको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
 ५४. गरिब विपन्न वर्ग सम्म प्रभावकारी रुपमा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिने छ । कुपोषणबाट हुने बाल विरामी दर र मृत्युदर हटाउन पोषण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडि बढाइने छ । प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाको लागि आवश्यक औषधी तथा उपकरणको व्यवस्था गरिने छ । आवश्यकता हेरी शहरी स्वास्थ्य क्लिनिकको विस्तार गरिनेछ । राज्यका सवै नागरिकको स्वास्थ्य विमाको नीतिलाई प्राथमिकता दिईने छ ।
 ५५. धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक र आर्थिक अवस्थालाई मध्येनजर गरी आवश्यक जनचेतना मुलक स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ । सवै स्वास्थ्य संस्थामा किशोर किशोरी मैत्री, बाल मैत्री, अपाङ्ग मैत्री स्वास्थ्य सेवा संचालन गरीने छ ।
 ५६. स्थानिय समस्या र आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी विशेषज्ञ स्वास्थ्य शिविरहरुबाट जनतालाई सेवा प्रदान गरिने छ । स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई थप फाईदा हुने विभिन्न INGO NGO र साझेदारी संस्थाहरु संग समन्वय गरी स्वास्थ्य कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइने छ ।
 ५७. विभिन्न स्वास्थ्य संग सम्बन्धित दिवसहरु मार्फत स्वास्थ्य संन्देशहरु सर्वसाधारण जनता सम्म पुराइने छ । सर्ने रोग र नसर्ने रोगहरुको बारेमा जनचेतना अभिवृद्धि गरिने छ । बढीजसो थारु समुदायमा देखा पर्ने सिक्कल सेल एमनिया रोगको जाँच गर्नको लागि गरिव तथा असयालाई सहयोग गरिने छ र शिविर समेत संचालन गरी रोगको पहिचान गर्न सहयोग पुर्याईने छ ।
 ५८. यस नगरपालिका भित्र संचालनमा रहेको सर्पदंस केन्द्रलाई प्रभावकारी सेवा विस्तार गर्न आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
 ५९. स्वास्थ्य संस्थाहरुमा बर्थिङ सेन्टर संचालन गरिने छ र संचालन भएका बर्थिङ सेन्टरहरुलाई व्यवस्थित रुपमा संचालन गर्दै निरन्तरता दिईने छ ।

सुरक्षा सम्बन्धी नीति :

६०. बुद्धभूमी नगरपालिका भित्रका नेपाल सरकारको सुरक्षा निकायहरूसँग नगरपालिकाको तर्फबाट समन्वयात्मक कार्य गरी क्षेत्रको शान्ति सुव्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाइने नीति लिइनेछ । न्यायिक समितिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याउन र गैरकानूनी र नगरको हित विपरित हुने कार्यहरूलाई निरुत्साहित गर्न नगरप्रहरीको ब्यवस्था गरी सहयोग लिईने व्यवस्था मिलाईने छ ।
६१. बुद्धभूमी भित्र सडक छेउमा बाक्लो बस्ती भएको बजारोन्मुख स्थानमा सडक बत्ती निर्माणगरी थप सुरक्षाको अनुभूति दिलाउन यस क्षेत्रमा थप लगानी गर्ने नीति लिइनेछ ।

युवा, खेलकूद तथा मनोरञ्जन सम्बन्धी नीति :

६२. बुद्धभूमीका आम युवाहरूको मागलाई सम्बोधन हुने गरी राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने खेलाडीहरूको संभावनाको विकास गर्न प्रत्येक वडाबाट खेलकुद का कार्यक्रम संचालन गरी नगर स्तरीय प्रतिस्पर्दा गराउने र उत्कृष्ट नगरस्तरीय टीम बनाउने नीति ल्याईने छ ।
६३. नगरस्तरीय खेलाडीहरूको टिम तयार गरी अन्तर स्थानीय तहमा हुने खेलकुदहरूमा प्रतिस्पर्दा गराउन खेलाडीहरूको मनोबल उच्च राख्न कार्यक्रम व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिने छ ।
६४. नगरस्तरीय रंगशाला र कवर्डहल समेतको निर्माणका लागि पहल गरिने छ ।
६५. वैदेशिक रोजगारमा जाने गरीव युवाहरूको लागि विभिन्न किसिमका शिपमूलक तालिम, स्टील फिक्चर, कार्पेन्टर, प्लम्बिङ, सेक्युरिटी, हाउस किपिङ खालका तालिम संचालन गरि दक्ष कामदार बनाउने नीति लिईने छ ।
६६. वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेका अनुभवहरूको आधारमा कृषि, पशुपालन तथा दुग्ध उत्पादन गर्ने ब्यक्तिहरूलाई नगरपालिकाबाट अनुदान सहयोगको ब्यवस्था मिलाईने छ ।

शिक्षा सम्बन्धी नीति :

६७. मौलिक ज्ञान र सीपलाई अधिकतम् उपयोग गरी आधुनिक वैज्ञानिक प्रविधिलाई जोडेर ब्यवसायिक सिकाईद्वारा गुणस्तरीय शिक्षाको केन्द्र देखि विश्व विद्यालय शिक्षा सम्म, व्यवसायिक शिक्षा देखि प्राविधि शिक्षासम्मका शिक्षण संस्थाहरूसँग समन्वय गरी शिक्षामा प्रत्येक नगरबासीको पहुँच स्थापित गर्ने नीति लिईने छ ।
६८. साक्षर अभियानलाई सफल बनाउनको लागि विद्वान र परम्परागत कक्षा संचालन विधिलाई परिस्कृत गरी स्थान विशेषमा मेल खाने गरी वैज्ञानिक र नतिजामुखी साक्षरता कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
६९. नियमानुसार संचालन भएका सामुदायिक विद्यालयको पठन पाठन मध्ये छनौट गरिएको सामुदायिक विद्यालयमा नगरको सबै क्षेत्रकै उत्कृष्ट विद्यालयको रूपमा विकास गर्ने नीति लिईने छ । विभिन्न बाहानामा नियम विपरित विद्यार्थीहरूबाट शुल्क संकलन गरि संचालन गर्ने विद्यालयहरूलाई कानूनी दायरामा ल्याउन पहल गरिने छ । नियमसंगत आउन अटेर गर्ने त्यस्ता विद्यालयहरूलाई नगरपालिकाबाट अन्य सहयोगहरु समेत कटौती गरिने छ ।

७०. शिक्षा विकासको लागि सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय बीच सहकार्यको कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिईने छ । नगरस्तरमा संचालित प्राविधिक धार तर्फका विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने एवं विशेष शिक्षा (फरक क्षमता भएका बालबालिका) संचालित विद्यालयको व्यवस्थापन र अपाङ्गमैत्री वातावरण बनाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
७१. नगरस्तरीय वाचनालयको स्थापना गरिनेछ, वाचनालयमा फ्रि-वाईफाईको व्यवस्था गरि प्रविधिमैत्री बनाउन पहल गरिने छ । सो को लागि देश तथा विदेशमा रहेका युवा युवायुवतीहरूलाई "मेरो लगानी, मेरो नगर सुधार" भन्ने नाराका साथ लगानी गर्न प्रोत्साहित गरिने छ ।
७२. गरीबीको रेखामूनी रहेको कुनै परिवारको सदस्यले माध्यामिक शिक्षामा A+ ल्याउने छात्रा/छात्रलाई प्राविधिक शिक्षा अध्ययनको लागि आर्थिक सहयोग गरिने छ ।
७३. शिक्षामा सबैको पहुँच बृद्धिका लागि नगरपालिका भित्र रहेका शैक्षिक संस्थाहरूको गुणस्तर सुधार गर्नको लागि नगरपालिका स्तरमा रहेका शिक्षक, अभिभावक, विज्ञहरूसँग छलफल गरी आवश्यक कार्यविधि तथा कार्यान्वयनमा जोड दिईने छ ।
७४. "हामी सबैको ईच्छा, अनिवार्य निःशुल्क आधारभूत शिक्षा" भन्ने नाराका साथ यस बुद्धभूमी नगरपालिकाका आधारभूत तह (४-१२) उमेरसम्मका सामुदायिक विद्यालय, संस्थागत विद्यालय, मदरसा, धार्मिक विद्यालय, बालबिकास केन्द्रहरूको शैक्षिक तथ्याङ्क विवरण अनुसार बुद्धभूमी नगरपालिकालाई पूर्ण भर्ना घोषणा सम्पन्न भईसकेको हुँदा उक्त कार्यलाई निरन्तरता दिईने छ । साथै सबै सामुदायिक विद्यालयहरूले तल्लो कक्षा उत्तीर्ण गरेको बालबालिकालाई निशर्त भर्ना गराई पठन पाठन गराउनु पर्ने छ ।
७५. राष्ट्रिय प्रारम्भिक पठन पाठन सीमा विकास कार्यक्रम (NEGRP) द्वारा बालबालिकाको सुनाई, बोलाई, पढाई, लेखाई बोध तथा शब्द भण्डारलाई बलियो बनाउने सबै पक्षलाई जिम्मेवार बनाईने छ ।
७६. मदरसा शिक्षाको मूल प्रवाहीकरणमा सघाउ पुर्याउन मदरसाहरूको पूर्वाधार निर्माण तथा शैक्षिक सामाग्रीमा सहयोग सघाउ पुर्याईने छ । शिक्षाको प्रमाणिकरण कार्यलाई प्रदेश तथा संघसँग समन्वय गरिने छ ।
७७. विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात एवं स्कूलको दरबन्दीको अवस्था हेरी जिल्ला स्तरमा दरबन्दी मिलानको लागि पहल गरिने छ । यदि जिल्ला स्तरबाट सो कार्य समयमै सम्पादन हुन नसक्ने अवस्था भएमा नीतिगत व्यवस्था गरि नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरूमा शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यको थालनी गरिने छ ।
७८. विद्यालय तालिम प्राप्त शिक्षकले आ-आफ्नो सीपको अधिकतम हित र पेशागत मर्यादाको पालना गर्ने गरि करार गराई सो को अनुगमन तथा प्रतिवेदनको आधारमा सक्षम शिक्षकलाई पुरस्कृत र मापदण्ड अनुसार कार्य सम्पादन नगर्ने शिक्षक कर्मचारीहरूलाई स्पष्टीकरण लिई नियमानुसार कारवाही गरिने छ ।
७९. शिक्षकहरूको क्षमता विकास गर्नको लागि शैक्षिक सामाग्री, पाठ्यक्रम तथा निर्देशिका सबै शिक्षकहरूलाई अनिवार्य गराई "एक शिक्षक एक झोला" कार्यक्रम लागु गरिने छ ।
८०. सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरूमा एकरूपताको लागि एउटै शैक्षिक क्यालेन्डर (बार्षिक कार्यतालिका) निर्माण गरी सोही अनुसार बार्षिक कार्ययोजना बनाईने छ ।
८१. अनौपचारिक शिक्षालाई कार्यान्वयन गर्न CLC लाई जिम्मेवारी बनाईने छ साथै निरन्तर शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।

८२. प्रत्येक वडा स्तरीय तथा नगर स्तरीय अगुवा विद्यालयको प्रवर्द्धन गरिने छ । जसले आफ्नो वडा अर्न्तगत विद्यालयहरूलाई शैक्षिक गुणस्तर सुधारमा अगुवाई गर्ने नीति लिइने छ ।
८३. शिक्षा क्षेत्रमा काम गर्ने संघसंस्था, NGO, INGO हरू कार्यक्रमहरूलाई स्थानीय तह नगरपालिकाबाट स्वीकृत कार्यक्रम संचालन गर्दा अनिवार्य रुपमा शिक्षा शाखासंग समन्वय गरेर मात्र कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ ।
८४. शिक्षाहरूलाई तालिम संचालन, बैठक संचालन तथा अन्य शैक्षिक गतिविधिहरू संचालन गर्न तालिम हल तथा फर्निचर एवं जनशक्ति (परिचर) आदिको व्यवस्था गरिने नीति लिइने छ ।
८५. फरक क्षमता भएका (अपाङ्ग) बालबालिका शिक्षामा सहज पहुँचका लागि बालमैत्री भैतिक वातावरण एवं प्राविधिक शिक्षाको पहुँचलाई समेत सुलभ बनाउने नीति लिइने छ ।
८६. दरबन्दी नभएका, कम दरबन्दीबाट सञ्चालन भएका र विद्यार्थी संख्या बढी भएका विद्यालयहरूको सञ्चालनको लागि नगर तथा वडा स्तरबाट शिक्षक, कर्मचारी बापत अनुदान रकम उपलब्ध गराउने नीति लिइने छ ।
८७. विद्यालय स्वास्थ्य तथा पोषण सुधारमा सामुदायिक विद्यालय एवं बाल विकास केन्द्र लाई समेत समेटेने नीति लिइने छ ।
८८. शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि अनुगमन, भ्रमण, अवलोकन अनुभव आदान-प्रदान गर्ने नीति लिइने छ ।
८९. शिक्षा क्षेत्रका सरेकारवाला पक्षहरूसंग समन्वय, सहकार्य तथा अर्न्तक्रिया गरी जिम्मेवारी वहन गर्ने नीति लिइने छ ।

कृषि विकास सम्बन्धी नीति :

९०. बुद्धभूमी नगरपालिकामा कृषि उत्पादनको लागि श्रोत केन्द्रको रुपमा परिचित रहेको सन्दर्भमा परम्परागत रुपमा गरी आएको कृषि कार्यमा आधुनिकीकरण, उन्नत बीउ विजन वितरण, अर्गानिक खेती प्रणालीको प्रयोग र यस क्षेत्रमा युवाको आर्कषण बढाउने नीति लिइनेछ ।
९१. यस क्षेत्रमा संचालन भैरहेको तरकारीको पकेट क्षेत्र र ब्लक क्षेत्रलाई विस्तार गरि जोन मा परिणत गरिने नीति लिइने छ । ब्यवसायिक कृषि उत्पादन सम्बन्धी कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकतामा राखिने छ ।
९२. युवाहरूलाई कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा आकर्षित गर्न आर्थिक सहायता तथा अनुदानको व्यवस्था मिलाइने छ । तालतलैया, खोला नदी र जमिन मुनिको पानीलाई उपयोग गरी कृषि कार्यमा थप टेवा पुग्ने खालका सिचाई सम्बन्धी कार्यक्रमहरू गरिने छ ।
९३. नगरभित्रको कृषियोग्य जमिनको खण्डीकरण रोक्न, व्यवस्थित शहरीकरण कृषि योग्य भूमी संरक्षण गर्नको लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकारले लिएको नीतिलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी लागू गरिने छ । जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्सहित गरिने छ ।

समाज कल्याण तथा सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति :

९४. ऐतिहासिक धार्मिक, सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय महत्वका स्थान, कला, संस्कृति, जात्रा, सम्पदाहरुको संरक्षण, सम्बर्द्धन र विकासका लागि अक्षय कोष स्थापना गर्ने कार्यक्रममा प्रोत्साहन दिने नीति लिइनेछ । साथै सामाजिक विकासका क्षेत्रहरु लगायत युवाहरुलाई संस्कृति संरक्षणको कार्यमा प्रोत्साहित गर्दै उत्कृष्ट नौमति बाजा समूह तयार गरिने छ र सो को लागि सहलगानी हुने गरि आवश्यक सहयोगको व्यवस्थापन गरिने छ ।
९५. अल्पसंख्यक गरिव पिछडिएका जातजातिका बेरोजगार समुदायका व्यक्तिहरुलाई लक्षित आयमूलक, सीपमूलक तथा स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । स्थानीय स्रोत साधनको प्रयोग गरी साना उद्योग संचालन गर्न प्रोत्साहन स्वरुप अनुदान समेत उपलब्ध हुने व्यवस्था मिलाइने छ ।
९६. स्थानीय उत्पादनहरुलाई प्रोत्साहित गर्न स्थानीय उत्पादक ब्यक्ति तथा संस्थाहरुलाई विभिन्न जिल्ला र स्थानीय तहहरुमा संचालन हुने ब्यापारिक, संस्कृतिक तथा कृषि मेलाहरुमा सहभागी हुन आवश्यक सहयोग गरिने छ ।
९७. यस क्षेत्रमा संचालित ब्यवसायीबाट उत्कृष्ट करदाता छनौट गर्न एक कार्यविधि निर्माण गरी पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ ।
९८. अनाधिकृत तवरबाट महत्वपूर्ण स्थानहरुमा सडक छेउछाऊको जग्गा ओगटी बस्ने प्रवृत्तीलाई निरुत्साहित गरि क्रमशः हटाउने नीति लिइने छ ।
९९. ब्यवस्थित बसपार्क निर्माण गरी यातायात संचालनलाई सहज र सुविधायुक्त बनाईने छ र नगर बस संचालनको लागि पहल गर्दै लगिने छ ।
१००. नगर क्षेत्रभित्रका अति विपन्न घर परिवार, दलित, मधेशी, मुस्लीम, आदीबासी जनजाती लगायतका फूस तथा खरका घरको छाना भएकाहरुको सुरक्षित आवास कार्यक्रम लागु गर्न बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।

सूचना तथा संचार सम्बन्धी नीति :

१०१. यस नगरपालिका अन्तर्गत सम्पूर्ण विषयबस्तुहरुको प्रकाशन प्रशारण लगाएतका कार्यहरुको लागि संचार माध्यमसंग एकमुष्ट बार्षिक रुपमा सम्झौता गरी कार्यान्वयनमा ल्याईने छ ।
१०२. कार्यालयमा आउने सेवाग्राहीहरुलाई सूचनाको पहुँचको लागि फ्रि-वाईफाईको व्यवस्था गरिने छ ।
१०३. नगरपालिकाको कार्यालय तथा वडाहरुको नागरिक वडापत्र व्यवस्थापनको लागि डिजिटल प्रविधिलाई सहज पहुँचहुने गरि व्यवस्थापन मिलाईने छ डिजिटल नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरिने छ । छिटो छरितो सर्वसुलभ बनाउन आवश्यक एप्स तथा सफ्टवेयरहरुको व्यवस्था गरि प्रयोगमा ल्याईने छ ।
१०४. नगर सभा, कार्यपालिका, विषयगत समितिहरुबाट हुने निर्णय तथा क्रियाकलापहरु र मासिक प्रगति प्रतिवेदनहरुलाई वेबसाईट मार्फत प्रकासित गरि अनिवार्यरुपमा नागरिकको सूचनामा पहुँच हुनेगरि व्यवस्थापन मिलाईने छ ।
१०५. नगरका कार्यक्रम तथा सूचानहरु सम्पूर्ण जनतामा पुर्याउन र पारदर्शिता कायम गर्न संचार माध्यमहरु एफ.एम. रेडियो, पत्रपत्रिका तथा सामुदायिक टेलिभिजनहरूसंग सहकार्य गरिने छ ।

नगरसभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु

१०६. संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रमहरु समेतलाई योजना तथा कार्यक्रमहरु मार्फत सम्बोधन गर्ने नीति लिईने छ ।
१०७. यी नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट यस नगरपालिकाको समृद्धी हासिल गर्न सहयोग पुग्ने छ यस गरिमामय सभामा उपस्थित सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरुलाई प्रत्येक बुँदाहरु कार्यान्वयनको लागि सबैले आ-आफ्नो कर्तव्य मसहस गरी विवाद रहित वातावरणको श्रृजना गर्नुहुनेछ भन्ने आशा छ । साथै परनिर्भरतालाई त्याग गर्दै आफ्नो समग्र नगरलाई सफलताको शिखरसम्म पुर्याउन रचनात्मक र क्रियाशिल भई लाग्नुहुने छ भन्ने विश्वास समेत गर्दछु ।
१०८. अन्त्यमा बजेट तथा योजना तर्जुमा र यो नीति तथा कार्यक्रम तयारीको लागि अहोरात खटिनुहुने सम्पूर्ण कर्मचारी, जनप्रतिनिधी पदाधिकारी लगाएत सुझाव सल्लाह प्रदान गर्नुहुने नगरबासी आमा बुवा, दाजु भाई दिदि बहिनी, संचारकर्मी र नागरिक समाज, मानव अधिकारकर्मी एवं समाजसेवी, बुद्धिजीवी प्रति विशेष धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

निर्णय नं. ४ यस बुद्धभूमी नगरपालिकाको तेस्रो नगर सभाको प्रथम बैठकमा प्रस्तुत गरिएका ऐन, नियम, कार्यविधि साथै आ.व. २०७५/०७६ को बजेट तथा कार्यक्रम माथि छलफलको लागि नगर सभा सदस्यज्यू हरूबाट समय माग भै आएकोले पूर्ण तयारी गरी छलफलको लागि आज मिति २०७५।०३।१० गते बसेको नगर सभा बैठक स्थगित गरी अर्को बैठक बस्ने मिति, समय पछि सूचना जारी गर्ने व्यहोरा नगर प्रमुख श्री केशव कुमार श्रेष्ठ ज्यूबाट जानकारी गराउँदै आजको बैठक सम्पन्न भयो ।